

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Unia Europejska

**Regionalny Program Operacyjny
Województwa Śląskiego
na lata 2007 - 2013**

**Wytyczne do procedury Projektów Kluczowych
oraz Programów Rozwoju Subregionów**

Katowice, luty 2008

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ I INDYKATYWNY WYKAZ INDYWIDUALNYCH PROJEKTÓW KLUCZOWYCH	4
A. Etap przygotowawczy	8
1.1 Przygotowanie Wstępnego Studium Wykonalności lub Studium Wykonalności	8
1.2 Przygotowanie Programu Realizacji Projektu Kluczowego	9
1.3 Wstępna ocena formalna i merytoryczno-techniczna	10
B. Etap opracowania	10
2.1 Podpisanie umowy ramowej	10
2.2 Przygotowanie kompletu dokumentacji	12
C. Etap oceny i kwalifikowalności	12
3.1 Ocena formalna	12
3.2 Ocena merytoryczno-techniczna	12
3.3 Zaakceptowanie projektów przez KE/ Zaakceptowanie projektu przez IZ RPO WSL	13
3.4 Podpisanie umowy o dofinansowanie	13
D. Etap wdrażania	14
4.1 Realizacja projektu	14
CZĘŚĆ II PROGRAM ROZWOJU SUBREGIONU	15
A. Etap przygotowawczy	19
1.1. Lista projektów dla subregionu	19
1.2 Porozumienie subregionalne	21
B. Etap opracowania	22
2.1. Opracowanie Programu Rozwoju Subregionu	22
Konsultacje	25
2.2 Podpisanie umowy o współpracy	25
C. Etap oceny i kwalifikowania do finansowania	26
3.1. Ocena Programu Rozwoju Subregionu	26
3.2 Decyzja o dofinansowaniu Programu Rozwoju Subregionu	27
D. Etap wdrażania	28
4.1 Przygotowanie kompletu dokumentacji	28
4.2 Ocena formalna	28
4.3 Ocena merytoryczno-techniczna	29
4.4 Zaakceptowanie projektu przez IZ RPO WSL	29
4.5 Podpisanie umowy o dofinansowanie	29
4.6 Realizacja projektu	30
ZAŁĄCZNIKI	31

Wstęp

W ramach procedur wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013 (RPO WSL), obok ścieżki konkursowej przygotowano dwie ścieżki wyboru projektów: Indykacyjny Wykaz Indywidualnych Projektów Kluczowych oraz Programy Rozwoju Subregionów (PRS).

Umieszczenie projektów w ramach mechanizmów tych dwóch ścieżek jest warunkową deklaracją ich realizacji i związane jest z zarezerwowaniem środków w ramach budżetu RPO WSL.

Stworzenie Indykacyjnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych podyktowane było zapisami ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, zgodnie z którymi dla wskazanych programów operacyjnych perspektywy 2007 – 2013 należało przedłożyć listy najważniejszych planowanych inwestycji.

Równocześnie część środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego decyzją Zarządu Województwa Śląskiego została przeznaczona do zagospodarowania w ramach Programów Rozwoju Subregionów. Jest to mechanizm przenoszący część decyzji odnośnie podejmowanych interwencji z poziomu regionalnego na poziom subregionalny. Mechanizm powstał w oparciu o doświadczenia europejskich regionów Toskanii i Piemontu.

Niniejsze wytyczne stanowią instrukcję postępowania dla beneficjentów wnioskujących o środki w oparciu o procedurę Projektów Kluczowych i Programów Rozwoju Subregionów w ramach RPO WSL. Szczegółowe informacje istotne dla beneficjentów ubiegających się o środki RPO WSL zawiera Uszczegółowienie RPO WSL.

Część I Indykatorywny Wykaz Indywidualnych Projektów Kluczowych

Konieczność opracowania Indykatorywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych Regionalnego Programu Operacyjnego została zapisana w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Indykatorywny Wykaz Indywidualnych Projektów Kluczowych zawiera projekty, które mają kluczowe znaczenie dla realizacji strategii rozwoju województwa. W przypadku tych inwestycji stosowane są szczególne zasady wyboru i oceny. Dlatego też istotne było dokonanie takiego wyboru projektów kluczowych, aby w pełni korespondowały one z założeniami Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020.

Zasady uwzględnienia projektów kluczowych w ramach RPO WSL

Prace nad przygotowaniem projektów kluczowych, które mogą uzyskać dofinansowanie poza procedurą konkursową zostały zainicjowane przez Zarząd Województwa w czerwcu 2006 roku. Przedstawicielom stolic oraz największych miast subregionów przedstawiono tabelę finansową z indykatorywnym limitem środków, który może zostać rozdysponowany tą metodą.

Zgłoszenia projektów kluczowych przez potencjalnych beneficjentów następowały poprzez przesłanie fiszki projektu wypełnionej zgodnie ze wzorem zaprezentowanym w załączniku nr 1.

Wszystkie zgłoszone fiszki projektowe zostały poddane ocenie przez pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego. Ocena dokonywana była pod kątem kwalifikowalności projektu w ramach RPO WSL oraz wskazanego działania, kwalifikowalności zakresu rzeczowego w stosunku do opublikowanej w danym terminie wersji Uszczegółowienia RPO WSL. Ponadto weryfikowane było, czy zgłaszający beneficjent znajduje się w katalogu przewidzianym w Uszczegółowieniu RPO WSL oraz czy cykl inwestycyjny projektu nie wykracza poza rok 2013.

W trakcie tworzenia fiszek projektowych oraz podczas ich oceny utrzymywano stały roboczy kontakt pomiędzy beneficjentami a pracownikami IZ RPO WSL tak, aby możliwie jak najpełniej projekty wpisywały się w kontekst Programu.

Dodatkowo, w lipcu 2007 r. do Indykatorywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych w ramach RPO WSL zostało dodanych 5 projektów wybranych w ramach utworzonego przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego tzw. mechanizmu kompensacyjnego. Inwestycje zrealizowane będą ze środków RPO WSL, pierwotnie przewidzianych na realizację XVII osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Indykatorywny Wykaz Indywidualnych Projektów Kluczowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013 składa się z dwóch części:

1. Projektów dużych
2. Projektów mniejszych

Ostateczna akceptacja Indykatorywnego Wykazu Projektów Kluczowych następuje poprzez podjęcie uchwały przez Zarząd Województwa Śląskiego. Podejmując decyzję Zarząd Województwa kieruje się strategicznymi kryteriami wyboru zatwierdzonymi przez Komitet Monitorujący RPO WSL, stanowiącymi załącznik do niniejszych Wytycznych.

Umieszczenie projektu w Indykatorywnym Wykazie Indywidualnych Projektów Kluczowych RPO WSL na lata 2007 – 2013 jest warunkową deklaracją jego realizacji i związane jest z zarezerwowaniem środków finansowych w ramach budżetu RPO WSL. Realizacja projektu będzie uzależniona od spełnienia przez projekt wymogów formalnych i merytorycznych dotyczących dokumentacji i gotowości do realizacji oraz od akceptacji wniosku o dofinansowanie wraz z wymaganymi załącznikami przez Instytucję

Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym (IZ RPO WSL), ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub decyzji Komisji Europejskiej (KE) w przypadku dużych projektów.

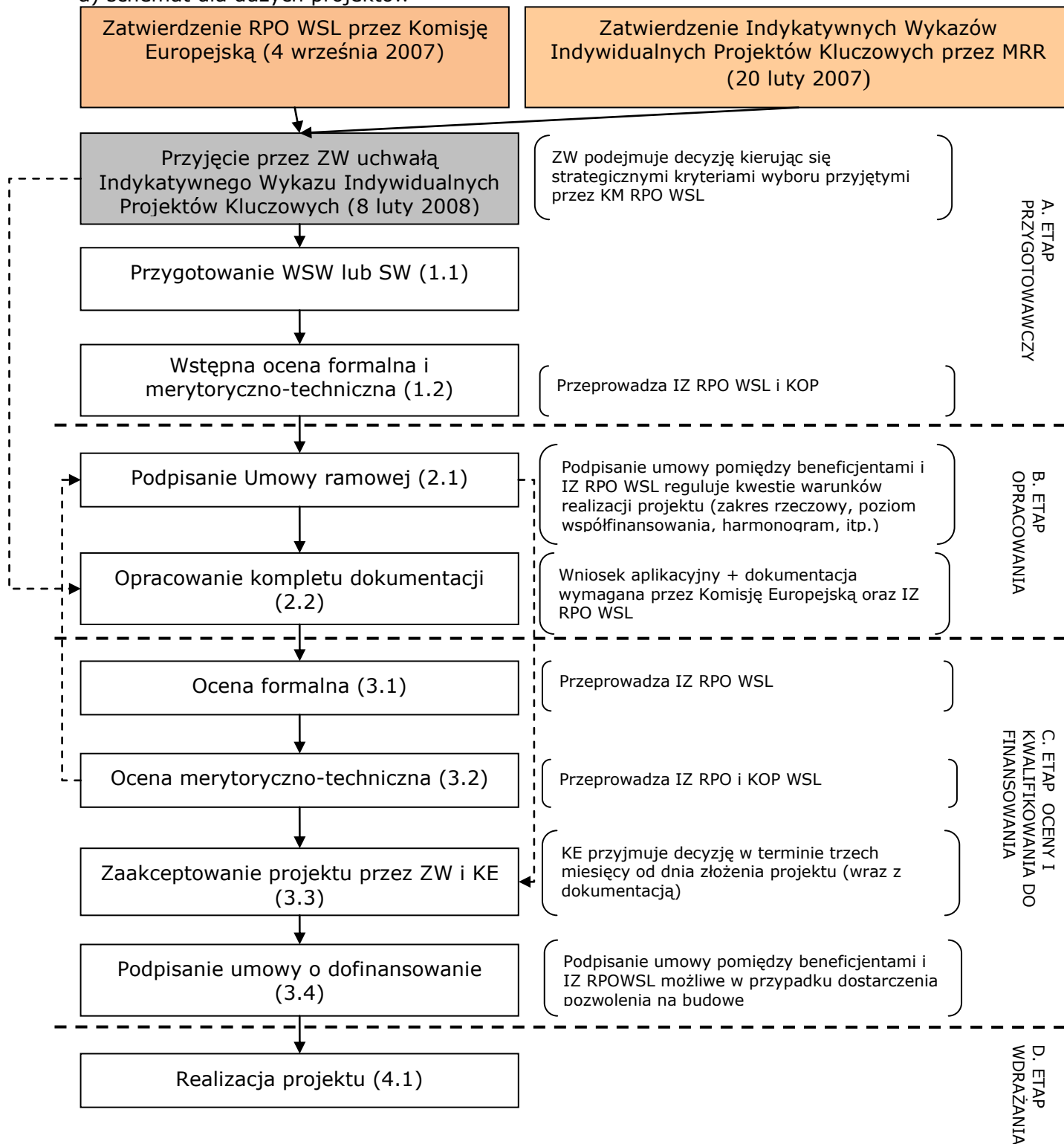
Projekt kluczowy może wpisywać się tylko i wyłącznie w jedno z działań/poddziałów RPO WSL, gdyż nie przewiduje się możliwości realizacji typów projektów z różnych działań/poddziałów Programu w jednym projekcie kluczowym. Projekt winien mieścić się wyłącznie w jednej kategorii interwencji¹.

¹ Dopuszcza się możliwość łączenia kategorii interwencji w ramach niektórych typów projektów z zakresu gospodarki wodno - ściekowej, transportu, społeczeństwa informacyjnego, środowiska i kultury zgodnie z zapisami Uszczegółowienia RPO.

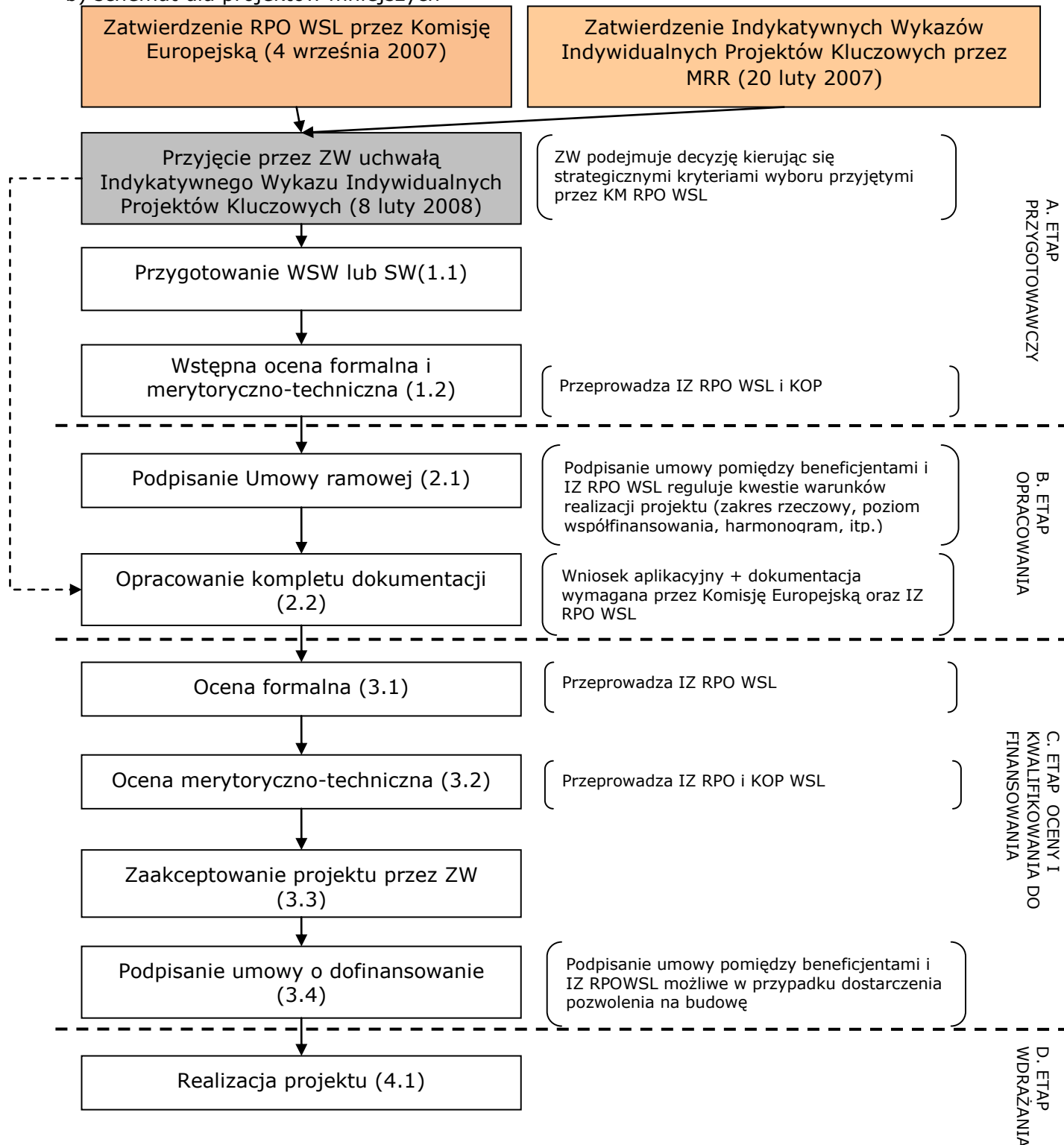
Ścieżka przygotowania i realizacji projektu

Ścieżka przygotowania i realizacji projektu następować będzie zgodnie z poniższymi schematami:

a) schemat dla dużych projektów

b) schemat dla projektów mniejszych

Warunkiem rozpoczęcia przez Instytucję Zarządzającą RPO Województwa Śląskiego procedury oceny projektów jest:

- akceptacja Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych RPO WSL przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, pełniące funkcję Instytucji Koordynującej przygotowania regionalnych programów operacyjnych,
- akceptacja RPO WSL przez Komisję Europejską,
- przyjęcie przez Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych.

Dopuszcza się następujące możliwości przygotowania i oceny projektu kluczowego:

1. Wstępna ocena projektu kluczowego:

- Przygotowanie wstępnego studium wykonalności wraz z fiszką projektu – na podstawie wyników oceny podpisana zostanie umowa ramowa; umowa ramowa musi zostać podpisana do 6 miesięcy od dnia podjęcia przez Zarząd Województwa uchwały przyjmującej Indykatywny Wykaz Indywidualnych Projektów Kluczowych.
- Przygotowanie pełnego studium wykonalności wraz z fiszką projektu – na podstawie wyników oceny podpisana zostanie umowa ramowa; umowa ramowa musi zostać podpisana do 6 miesięcy od dnia podjęcia przez Zarząd województwa uchwały przyjmującej Indykatywny Wykaz Indywidualnych Projektów Kluczowych.

2. Pełna ocena projektu – przygotowanie wniosku aplikacyjnego, pełnego studium wykonalności oraz pozostałej dokumentacji projektowej – na podstawie wyników oceny zostanie podpisana umowa ramowa; istnieje możliwość zrezygnowania z umowy ramowej na rzecz umowy o dofinansowanie; umowa o dofinansowanie musi zostać podpisana do 6 miesięcy od dnia podjęcia przez Zarząd Województwa uchwały przyjmującej Indykatywny Wykaz Indywidualnych Projektów Kluczowych.

Niepodpisanie umowy (ramowej lub o dofinansowanie) w terminie 6 miesięcy od dnia podjęcia uchwały skutkuje usunięciem projektu z Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych.

W przypadku projektu kluczowego wielozadaniowego umowa ramowa podpisywana jest po dokonaniu oceny poszczególnych zadań.

W przypadku „projektów dużych” nie ma możliwości odstąpienia od podpisania umowy ramowej.

A. Etap przygotowawczy

1.1 Przygotowanie Wstępnego Studium Wykonalności lub Studium Wykonalności

Pierwszym etapem ścieżki jest przygotowanie Wstępnych Studiów Wykonalności (WSW), zgodnie ze wzorem zawartym w załączniku nr 2 lub Studiów Wykonalności (SW).

Wstępne Studium Wykonalności – jest to studium, przeprowadzone podczas fazy przygotowywania projektu – po opracowaniu koncepcji, weryfikującej, czy dany projekt ma dobre podstawy do realizacji i czy odpowiada przewidywanym potrzebom beneficjentów. WSW powinno stanowić plan projektu; muszą w nim zostać określone i krytycznie przeanalizowane wszystkie szczegóły operacyjne jego wdrażania, a więc uwarunkowania techniczne, finansowe, ekonomiczne, instytucjonalne, handlowe, społeczno-kulturowe oraz związane ze środowiskiem naturalnym. WSW pozwala na określenie wykonalności finansowej i ekonomicznej, a w rezultacie na jasne uzasadnienie celu realizacji projektu.

Podstawę przyjęcia założeń do projektu, dla którego opracowywane jest Wstępne Studium Wykonalności stanowi koncepcja projektu wraz z opracowanymi wstępnymi kosztorysami.

Dla projektów kluczowych mogą zaistnieć dwie sytuacje:

- gdy projekt kluczowy może zostać zdefiniowany jako jedno zadanie, będące następnie przedmiotem jednej umowy o dofinansowanie – opracowuje się jedno wstępne studium wykonalności/ studium wykonalności dla zakresu zadania,
- gdy projekt kluczowy składa się z dwóch lub więcej zadań, które mogą stanowić odrębne, zamknięte całości, generujące oddzielnie rezultaty korespondujące z jednym działaniem/poddziałaniem RPO WSL – każde zadanie będzie przedmiotem odrębnej umowy o dofinansowanie. W takim przypadku opracowuje się wstępne studium wykonalności/ pełne studium wykonalności dla każdego zadania z osobna, przy czym zdefiniowanie zadań winno znaleźć swe odzwierciedlenie w zakresach poszczególnych umów o dofinansowanie. Wyniki poszczególnych WSW/SW winny zostać następnie ujęte w Programie Realizacji Projektu Kluczowego (PRPK), stanowiącego załącznik do umowy ramowej.

Za zakres studium/ów wykonalności (wstępnego i pełnego) odpowiada lider projektu kluczowego.

1.2 Przygotowanie Programu Realizacji Projektu Kluczowego

Dla projektów kluczowych składających się z dwóch lub więcej zadań przewiduje się konieczność opracowania Wstępnych Studiów Wykonalności/Studium Wykonalności dla każdego z zadań z osobna. Wyniki poszczególnych WSW/SW winny zostać następnie ujęte w Programie Realizacji Projektu Kluczowego, który stanowić będzie załącznik do umowy ramowej. Nie ma konieczności sporządzania PRPK w przypadku, gdy przedmiotem projektu jest tylko jedno zadanie.

Program Realizacji Projektu Kluczowego jest dokumentem przygotowanym przez lidera projektu, przy współpracy ze wszystkimi partnerami dla całego zakresu projektu.

PRPK wraz z pozostałą dokumentacją projektową winien być przedłożony do wstępnej oceny merytoryczno - technicznej. Dokument ten nie będzie jednak przedmiotem weryfikacji podczas oceny merytoryczno-technicznej, a jedynie przedstawiony ekspertom oceniającym poszczególne zadania w celu ukazania tła projektu kluczowego.

W przypadku, gdy ocena merytoryczno – techniczna wykaże, iż należy dokonać znaczących zmian w zakresach zadań projektu kluczowego, na prośbę IZ RPO WSL konieczna będzie aktualizacja Planu Realizacji Projektu Kluczowego tak, by dokument uzasadniał realizację projektu kluczowego. Ponadto, dowodził spójności poszczególnych zadań oraz wskazywał, że zaproponowany zakres wpisuje się w cele RPO WSL.

W Programie Realizacji Projektu Kluczowego powinny się znaleźć co najmniej informacje nt:

- otoczenia społeczno-gospodarczego projektu,
- zidentyfikowanych problemów, które projekt będzie rozwiązywać oraz wyznaczonych celów projektu,
- zakresu projektu, poszczególnych zadań – szczegółowy opis poszczególnych zadań, ich wpływu na realizację celów projektu,
- matryca logiczna projektu – wskazująca powiązanie poszczególnych zadań, jako jednego spójnego logicznie projektu,
- lokalizacji projektu (wraz z mapą zbiorczą przedstawiającą poszczególne zadania),
- lidera, partnerów projektu – ich zadań, obowiązków, zasad współpracy i komunikacji,
- analizy prawnej wykonalności inwestycji,
- trybu i harmonogramu prac – z wyszczególnieniem poszczególnych zadań, wpływu na realizację projektu ewentualnych opóźnień przy realizacji poszczególnych zadań,

- tabela finansowa w rozbiciu na lata – dla całego projektu i poszczególnych zadań, wg formatu opracowanego przez Instytucję Zarządzającą (harmonogram płatności w rozbiciu na lata dla projektów kluczowych),
- analizy wskaźnikowej wraz z analizami specyficznymi dla sektora.

1.3 Wstępna ocena formalna i merytoryczno-techniczna

Wstępna ocena formalna prowadzona będzie przez pracowników IZ RPO WSL.

Podczas wstępnej oceny formalnej sprawdzana będzie kwalifikowalność projektu oraz to, czy złożona dokumentacja (fiszka/i projektu, WSW/SW) posiada wszystkie wymagane przez IZ RPO WSL elementy.

Wstępna ocena merytoryczno – techniczna przeprowadzana będzie przez Komisję Oceny Projektów.

Wstępne Studia Wykonalności/Studia Wykonalności oraz Programy Realizacji Projektów Kluczowych przedstawiane będą ekspertom specjalizującym się w danej dziedzinie. Eksperci dokonują oceny zgodnie z kryteriami opracowanymi przez Instytucję Zarządzającą RPO WSL. W przypadku, gdy eksperci wykryją rażące błędy w opracowaniu, niewłaściwe założenia dotyczące sposobu i formy realizacji, kwestii finansowych, organizacyjnych, prawnych i innych mogących rzutować na powodzenie i sprawność realizacji projektu, bądź jego funkcjonowania po ukończeniu inwestycji, sporządzają oni rekomendacje zmian. Zalecenia te następnie przedstawiane są IZ RPO WSL, która podejmuje decyzję, co do zakresu proponowanych zmian. Kolejnym krokiem będzie podjęcie przez beneficjenta prac nad wprowadzeniem do projektu niezbędnych zmian. Ostateczny zakres projektu musi zyskać akceptację Instytucji Zarządzającej RPO WSL.

W przypadku, gdy WSW/SW wykaże, iż zagrożona może być realizacja któregoś z zadań (grupy zadań), projekt może zostać zmodyfikowany poprzez jego/ich usunięcie, jednakże nowy zakres projektu musi się w pełni wpisywać w założenia Programu, generując odpowiednie rezultaty. Decyzję o możliwości wprowadzenia zmian podejmuje IZ RPO WSL.

W momencie wystąpienia znaczących zmian w zakresie projektu kluczowego złożonego z kilku zadań, na prośbę IZ RPO WSL konieczna będzie modyfikacja Programu Realizacji Projektu Kluczowego.

B. Etap opracowania

2.1 Podpisanie umowy ramowej

Następnym etapem, po akceptacji założeń projektu zdefiniowanych we Wstępnych Studiach Wykonalności/Studiach Wykonalności i Programach Realizacji Projektów Kluczowych, jest przygotowanie umowy ramowej.

Podpisanie umowy ramowej z beneficjentem powinno nastąpić w możliwie najkrótszym terminie, jednakże nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia podjęcia uchwały przyjmującej Indykatory Wykaz Indywidualnych Projektów Kluczowych ogłaszanej w wojewódzkim dzienniku urzędowym – do dnia 8 lipca 2008 r. Niepodpisanie umowy ramowej w terminie 6 miesięcy od dnia podjęcia uchwały skutkuje usunięciem projektu z Indykatory Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych.

Dla projektów, które przygotowują wniosek o dofinansowanie w terminie do 12 maja 2008 r. istnieje możliwość zamiast umowy ramowej podpisać umowę o dofinansowanie – jeśli projekt pozytywnie przejdzie ocenę formalną i merytoryczno-techniczną. W takim przypadku umowa o dofinansowanie musi zostać podpisana do dnia 8 lipca 2008 r.

Celem umowy ramowej jest ujęcie w formalne ramy praw i obowiązków beneficjenta w zakresie przygotowania projektu do realizacji (w tym przygotowania wniosku

aplikacyjnego oraz kompletu dokumentacji) oraz z drugiej strony Instytucji Zarządzającej RPO WSL jako podmiotu odpowiedzialnego za sprawne wdrażanie RPO WSL.

W przypadku projektów realizowanych przez większą liczbę partnerów², umowa ramowa zawierana będzie pomiędzy Instytucją Zarządzającą RPO WSL, a wyznaczonym liderem. Dla projektów realizowanych przez więcej niż jednego beneficjenta konieczne będzie zawarcie wewnętrznego porozumienia określającego obowiązki i prawa wszystkich partnerów projektu kluczowego, a także odpowiedzialność lidera.

Umowa ramowa składać się będzie m.in. z następujących elementów:

1. oznaczenie stron umowy ramowej,
2. wyjaśnienie definicji i pojęć,
3. prawa i obowiązki stron,
4. dane finansowe w ujęciu poszczególnych zadań (grup zadań) i całości projektu,
5. zakres pomocy publicznej występującej w projekcie,
6. harmonogram realizacji,
7. zakres rzeczowy,
8. inne niezbędne elementy, które zostaną zdefiniowane przez IZ RPO WSL (np. konsekwencje niezrealizowania któregoś z komponentów lub całości zakresu projektu kluczowego).

W części finansowej umowy ramowej zawarte będą m.in. informacje o kosztach dla poszczególnych zadań oraz o wkładzie własnym koniecznym do zabezpieczenia przez poszczególnych partnerów w ujęciu ukazującym montaż finansowy w kolejnych latach.

Dla tych zadań projektu, które będą się wiązać z wystąpieniem pomocy publicznej, konieczne będzie zabezpieczenie przez beneficjenta wyższego wkładu własnego. Realizacja zadań związanych z pomocą publiczną będzie musiała następować zgodnie zobowiązującym w tym zakresie prawem.

Harmonogram projektu przedstawiać będzie terminy przygotowania kolejnych zadań w rozumieniu kompletu dokumentacji, która będzie podlegać ocenie formalnej i merytoryczno-technicznej.

Załącznikami do umowy ramowej będą m.in.:

- Wstępne Studium Wykonalności/Studium Wykonalności i (lub) Program Realizacji Projektu Kluczowego (jeśli dotyczy);
- Fiszka projektu lub wnioski o dofinansowanie wraz z wykazaniem zakresów realizowanych przez poszczególnych Partnerów;
- Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji projektu (zadań);
- Porozumienie zawarte pomiędzy Partnerami projektu³.

Umowa ramowa przesądzać będzie o zakresie i terminach podpisywania umów o dofinansowanie na poszczególne zadania (grupy zadań) w ramach projektu. Jednym z najważniejszych założeń procedury jest możliwość podpisywania umów o dofinansowanie z poszczególnymi partnerami projektu na określone zadania lub grupy zadań. Dla poszczególnych zadań beneficjenci będą kolejno przygotowywać komplet dokumentacji, która następnie będzie podlegać ocenie formalnej i merytoryczno-technicznej. Podpisanie umowy o dofinansowanie możliwe jest po dokonaniu oceny formalnej i merytoryczno – technicznej, zgodnie z pkt. 3.4.

² Wszyscy partnerzy projektu muszą wpisywać się w kategorii beneficjentów przedstawione dla działań/ poddziałań, w ramach których realizowany będzie projekt kluczowy.

³ Dotyczy realizacji Projektu przez większą liczbę Partnerów.

Niezbędnym warunkiem dla definiowania zakresów do umów o dofinansowanie jest to, że przedmiotem umów muszą być zamknięte, stanowiące całość zadania, które w ramach zakresu objętego umową w pełni korespondować będą z założeniami RPO WSL oraz wykazywać będą rezultaty przewidziane dla danego działania zgodnie z listą wskaźników będącą załącznikiem do Uszczegółowienia RPO WSL. O ilości i zakresie właściwych umów o dofinansowanie decydować będzie, w porozumieniu z liderem i partnerami projektu, Instytucja Zarządzająca RPO WSL.

2.2 Przygotowanie kompletu dokumentacji

Po podpisaniu umowy ramowej, zgodnie z określonym w niej harmonogramem i zakresem, beneficjenci/ liderzy zadań przedkładać będą do IZ RPO WSL komplet niezbędnej dokumentacji zgodnie z listą załączników wymaganych dla danego działania/ poddziałania. Na tym etapie konieczne jest dostarczenie pełnego studium wykonalności. Jest to studium przeprowadzone w ostatecznej fazie formułowania projektu, weryfikujące, czy dany projekt ma dobre podstawy do realizacji i czy odpowiada potrzebom przewidywanych beneficjentów.

Za zakres przygotowanej dokumentacji, w tym studium/ów wykonalności odpowiada lider projektu kuczewego.

Harmonogram przygotowania wniosku

Na podstawie cyklicznie zbieranych materiałów dotyczących stopnia przygotowania i realizacji projektów kluczowych będą przeprowadzane weryfikacje planu inwestycyjnego (co najmniej raz w roku).

Z liderem każdego projektu kluczowego zostanie uzgodniony indywidualny harmonogram przygotowania/uzupełnienia kompletnej dokumentacji projektowej i wniosku o dofinansowanie.

Liderzy zostaną zobowiązani do cyklicznego informowania o postępach w przygotowaniu dokumentacji. W przypadku poważnych opóźnień bądź nieprawidłowości w przygotowaniu dokumentacji projekty będą usuwane z listy Indykatoryjnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych, a środki zarezerwowane na ich realizację będą przesuwane do puli konkursowej. Nie planuje się przeprowadzania dodatkowych naborów projektów kluczowych w ramach RPO WSL.

Kwalifikowalność wydatków

Kwestie kwalifikowalności wydatków regulują *Wytyczne w sprawie kwalifikowalności wydatków w RPO WSL*, stanowiące załącznik do Uszczegółowienia RPO WSL.

C. Etap oceny i kwalifikowalności

3.1 Ocena formalna

Dokumentacja w kolejnym etapie poddana zostanie ocenie formalnej, dokonywanej przez pracowników IZ RPO WSL. Na tym etapie możliwe będzie uzupełnianie dokumentacji, aż do momentu, gdy spełniać ona będzie wszystkie niezbędne wymogi zdefiniowane przez IZ RPO WSL, zgodnie z Uszczegółowieniem RPO WSL.

3.2 Ocena merytoryczno-techniczna

Kolejnym etapem będzie ocena merytoryczno-techniczna dokonywana przez Komisję Oceny Projektów. Również na tym etapie przewiduje się rekomendacje ekspertów z danej dziedziny, co do niezbędnych zmian w projektach.

3.3 Zaakceptowanie projektów przez KE/ Zaakceptowanie projektu przez IZ RPO WSL

W przypadku projektów kluczowych po pozytywnej weryfikacji merytoryczno-technicznej, Zarząd Województwa podejmuje decyzję o przyznaniu dofinansowania.

Dla projektów dużych przedstawiona ścieżka uzupełniana jest o etap przedłożenia do Komisji Europejskiej kompletu dokumentacji wymienionej w Rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006, art. 40, zgodnie z którym Państwo członkowskie lub IZ dostarcza Komisji następujące informacje o dużych projektach:

- a) informacje o podmiocie odpowiedzialnym za ich wdrażanie;
- b) informacje o charakterze inwestycji oraz jej opis, wartość finansową i lokalizację;
- c) wyniki studiów wykonalności;
- d) harmonogram realizacji projektu oraz, jeżeli spodziewany okres wdrażania danej operacji wykracza poza okres programowania, etapy, dla których wnioskuje się w okresie programowania 2007-2013 o współfinansowanie wspólnotowe;
- e) analizę kosztów i korzyści, obejmującą ocenę ryzyka i przewidywalne oddziaływanie na dany sektor oraz na sytuację społ.-gosp. państwa członkowskiego lub regionu oraz, jeżeli to możliwe i w odpowiednich przypadkach innych regionów Wspólnoty;
- f) analizę oddziaływania na środowisko;
- g) uzasadnienie wkładu publicznego;
- h) plan finansowy wykazujący kwotę całkowitą przewidywanych zasobów finansowych i przewidywany wkład funduszy, EBI, EFI i wszystkich innych źródeł finansowania wspólnotowego, w tym roczny indykatywny harmonogram dla wkładu finansowego EFRR lub Funduszu Spójności na duży projekt.

Ponadto artykuł ten mówi, iż Komisja Europejska udziela indykatywnych wskazówek dotyczących metodologii do wykorzystania w trakcie przeprowadzania analizy kosztów i korzyści, o której mowa w pkt. e) powyżej, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 2. Zgodnie z tym zapisem należy kierować się *Przewodnikiem analizy kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych* opublikowanym przez Komisję Europejską w roku 2002 oraz dokumentem wydanym w październiku 2006r. pt. *Wytyczne dotyczące metodologii przeprowadzania analizy kosztów i korzyści*.

3.4 Podpisanie umowy o dofinansowanie

Umowa o dofinansowanie może być podpisana dopiero po dostarczeniu wszystkich niezbędnych dokumentów i pozwoleń (np. pozwolenie na budowę, na wejście w teren). Wyjątkiem w zakresie konieczności dostarczania pozwoleń są projekty planowane do realizacji w formule zaprojektuj i wybuduj.

W przypadku projektów, których beneficjentem będzie jeden podmiot:

- można podpisać jedną umowę zawierającą szereg zadań, pod warunkiem, że gotowa jest dokumentacja dla wszystkich zadań (łącznie z pozwoleniami na budowę),
- można podpisać kilka umów obejmujących jedno lub więcej zadań (zgodnie z Programem Realizacji Projektu Kluczowego, stanowiącym załącznik do umowy ramowej). Każde z zadań ujętych w umowie musi posiadać kompletną dokumentację oraz stanowić zamknięty etap, dla którego można wykazać osiągnięcie wskaźników zarówno produktu, jak i rezultatu (możliwość i racjonalność realizowania poszczególnych zadań oceniać będzie IZ RPO WSL przy wsparciu ekspertów specjalizujących się w danej dziedzinie na etapie konsultacji projektów kluczowych oraz oceny Wstępnych Studiów Wykonalności). Pozytywna ocena wystawiona przez ekspertów warunkuje możliwość podpisania umowy o dofinansowanie.

D. Etap wdrażania

4.1 Realizacja projektu

Po podpisaniu umowy o dofinansowanie następuje realizacja projektu zgodnie z zasadami Uszczegółowienia RPO WSL.

W przypadku projektu składającego się z wielu zadań, dla których podpisane zostały oddzielne umowy o dofinansowanie, decyzja o możliwości przesuwania środków finansowych pomiędzy kategoriami wydatków w ramach zadania (umowy) będzie indywidualnie podejmowana przez IZ RPO WSL.

Nie jest możliwe przesuwanie środków pomiędzy zadaniami, dla których zawarte zostały oddzielne umowy o dofinansowanie.

Jeśli nastąpią zdarzenia zależne lub niezależne od beneficjenta, które uniemożliwią zrealizowanie części projektu kluczowego zgodnie z założeniami opisanymi w Programie Realizacji Projektu Kluczowego, wtedy:

a. Jeśli zagrożona jest realizacja celów i rezultatów całego projektu kluczowego – następuje rozwiązanie umowy ramowej – dofinansowania nie otrzymają zadania dla których nie podpisano jeszcze umów o dofinansowanie. Zadania, dla których podpisane zostały umowy o dofinansowanie zostaną zrealizowane i rozliczone wg przyznanego dofinansowania.

b. Jeśli osiągnięcie celów i rezultatów projektu kluczowego nie jest zagrożone, za wcześniejszą zgodą IZ RPO WSL, możliwe jest zwiększenie poziomu dofinansowania dla zadań, dla których nie podpisano jeszcze umów o dofinansowanie. W takim przypadku konieczna będzie zmiana Programu Realizacji Projektu Kluczowego oraz wprowadzenie zmian do umowy ramowej (aneks). Nie jest możliwe zwiększenie zakresu zadań, w trakcie trwania umowy ramowej.

Zwiększenie dofinansowania dla zadań, dla których nie podpisano umów o dofinansowanie możliwe jest do poziomu 85% kosztów kwalifikowanych.

Oszczędności po przetargach mogą, za zgodą IZ RPO WSL, zostać zagospodarowane na zadania, dla których nie podpisano jeszcze umów o dofinansowanie. W takim przypadku konieczna jest zmiana Programu Realizacji Projektu Kluczowego oraz wprowadzenie zmian do umowy ramowej – analogicznie do pkt. b.

Część II Program Rozwoju Subregionu

Podstawa

Podstawą do przygotowania Programów Rozwoju Subregionów są zapisy strategii wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013. Uznano, iż rozwój regionalny jest nierozdzielny z rozwojem lokalnym, a sukces Programu będzie w dużej mierze zależał od racjonalnej przestrzennej organizacji procesów rozwojowych i decentralizacji zarządzania rozwojem.

Definicja subregionu

Realizacja wizji rozwoju województwa śląskiego, zidentyfikowanej w pierwszej strategii rozwoju regionu wymagała nowego ukształtowania przestrzeni. Dlatego też w roku 2000 uchwałą sejmiku przyjęto podział województwa na cztery obszary, w ramach których organizowane miały być procesy rozwojowe.

W czasie prac nad aktualizacją strategii rozwoju województwa podział ten został podtrzymany, a obszary polityki rozwoju oficjalnie były już nazywane subregionami. Granice subregionów pokrywają się z granicami wyodrębnionych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego obszarów metropolitalnych zbudowanych z grup powiatów powiązanych społecznymi, gospodarczymi i kulturowymi więzami.

Podział województwa na subregiony jest tożsamy również z obowiązującym do 31 grudnia 2007 roku⁴ podziałem na jednostki poziomu 3 – podregiony, zgodnie z Nomenklaturą Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS).

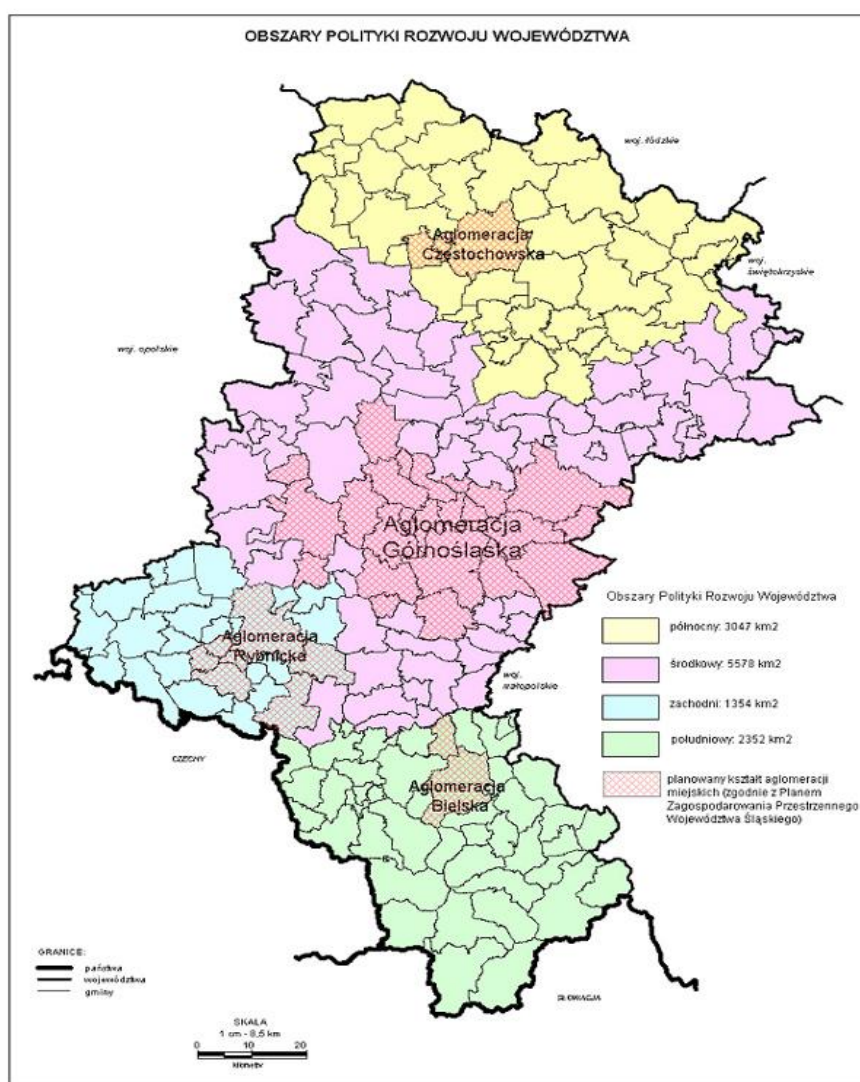
Cztery omawiane subregiony / obszary polityki rozwoju to:

- Środkowy obszar polityki rozwoju - jego główną składową jest, mająca znaczenie europejskie, aglomeracja górnośląska z takimi miastami, jak: Katowice, Bytom, Chorzów, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Jaworzno, Mysłowice, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Świętochłowice, Tychy, Zabrze. Będzie to obszar o zrównoważonym wyskalowaniu funkcji rozwoju cywilizacyjnego i gospodarczego, zrestrukturyzowanej gospodarce z dużą liczbą przedsiębiorstw nowoczesnych technologii oraz koncentracją sfery usług zapewniających wysoką pozycję konkurencyjną regionu w skali globalnej oraz o dobrze rozwiniętych związkach z waloryzowanym otoczeniem miejskim i wiejskim. Będzie to obszar o dobrze funkcjonującym wewnętrznym systemie transportowym i dostępny poprzez różne formy transportu z ośrodków metropolitalnych Europy i świata oraz ośrodków rozwoju cywilizacyjnego kraju. Dobrze rozwinięte funkcje metropolitalne zapewnią wysoką pozycję konkurencyjną w skali kraju i wysoką atrakcyjność dla inwestorów zewnętrznych. W otoczeniu zespołu metropolitalnego zachowane zostaną walory przestrzenne o naturalnym krajobrazie, w tym wielkie kompozycje lublinieckie, kozielsko-jaworznickie, jurajskie. Będzie on przyjaznym środowiskiem zamieszkania i pracy dla ponad 3 milionów ludzi.
- Północny obszar polityki rozwoju, zorganizowany wokół aglomeracji częstochowskiej - jego rozwój zwiększy atrakcyjność obszaru sąsiedzkiego. Funkcje edukacyjne, kulturowe i usługowe Częstochowy zostaną rozwinięte dla wzmocnienia rozwoju przedsiębiorczości, w tym sektora małych i średnich przedsiębiorstw, obsługi światowego centrum pielgrzymkowego Jasnej Góry oraz poprawy jakości życia na otaczających Częstochowę obszarach wiejskich. Powinien

⁴ Od pierwszego stycznia 2008 roku obowiązuje podział województwa na 8 podregionów – podregion centralny został podzielony na pięć odrębnych jednostek, Oparcie niniejszych Wytycznych na dotychczasowym podziale wynika z faktu iż obowiązywał on przez cały proces programowania oraz w momencie przyjmowania RPO WSL.

nastąpić także rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnych oraz rolniczych tego obszaru.

- Południowy obszar polityki rozwoju - zorganizowany wokół aglomeracji bielskiej, która z innymi miastami obszaru powiązana jest międzyregionalną i regionalną siecią transportową. Dzięki swojej "żywołności" i rozwiniętej przedsiębiorczości, przez poprawę dostępności komunikacyjnej stanie się ośrodkiem ekologicznie bezpiecznego przemysłu, edukacji i konkurencyjnym centrum turystyki i rekreacji w obszarze Polski Południowej, z dobrze chronionym krajobrazem i rozwiniętą siecią usług. Dodatkowym walorem obszaru jest jego położenie na styku granic trzech państw: Polski, Czech i Słowacji.
- Zachodni obszar polityki rozwoju regionalnego - zorganizowany wokół aglomeracji rybnickiej, będzie obszarem o zróżnicowanej strukturze gospodarczej z ograniczonym wydobyciem węgla kamiennego, dobrze rozwiniętej sieci małych i średnich przedsiębiorstw o profilu usługowym i wytwórczym. Poprzez budowę autostrady A1 i towarzyszącej jej sieci dróg uzyska nowy impuls do współpracy z regionami południowych sąsiadów. Nowego znaczenia nabiorą w nim aktywności gospodarcze związane z zagospodarowaniem doliny Odry oraz Cysterskich Kompozycji Krajobrazowych Rud Wielkich.

Programy Rozwoju Subregionów stanowią alternatywną wobec konkursowej ścieżkę wyboru projektów. Ich powstanie jest odpowiedzią na liczne postulaty lokalnych samorządowców pojawiające się w trakcie konsultacji wstępnych wersji RPO WSL. PRS jest mechanizmem przenoszącym część decyzji odnośnie podejmowanych interwencji z poziomu regionalnego na poziom subregionalny.

PRS jest programem tworzonym w porozumieniu przez władze samorządów lokalnych danego subregionu. Zakres merytoryczny PRS musi być zgodny z zapisami priorytetów RPO WSL. Realizacja Programu musi zatem przyczyniać się do **stymulowania dynamicznego rozwoju, przy wzmocnieniu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu.**

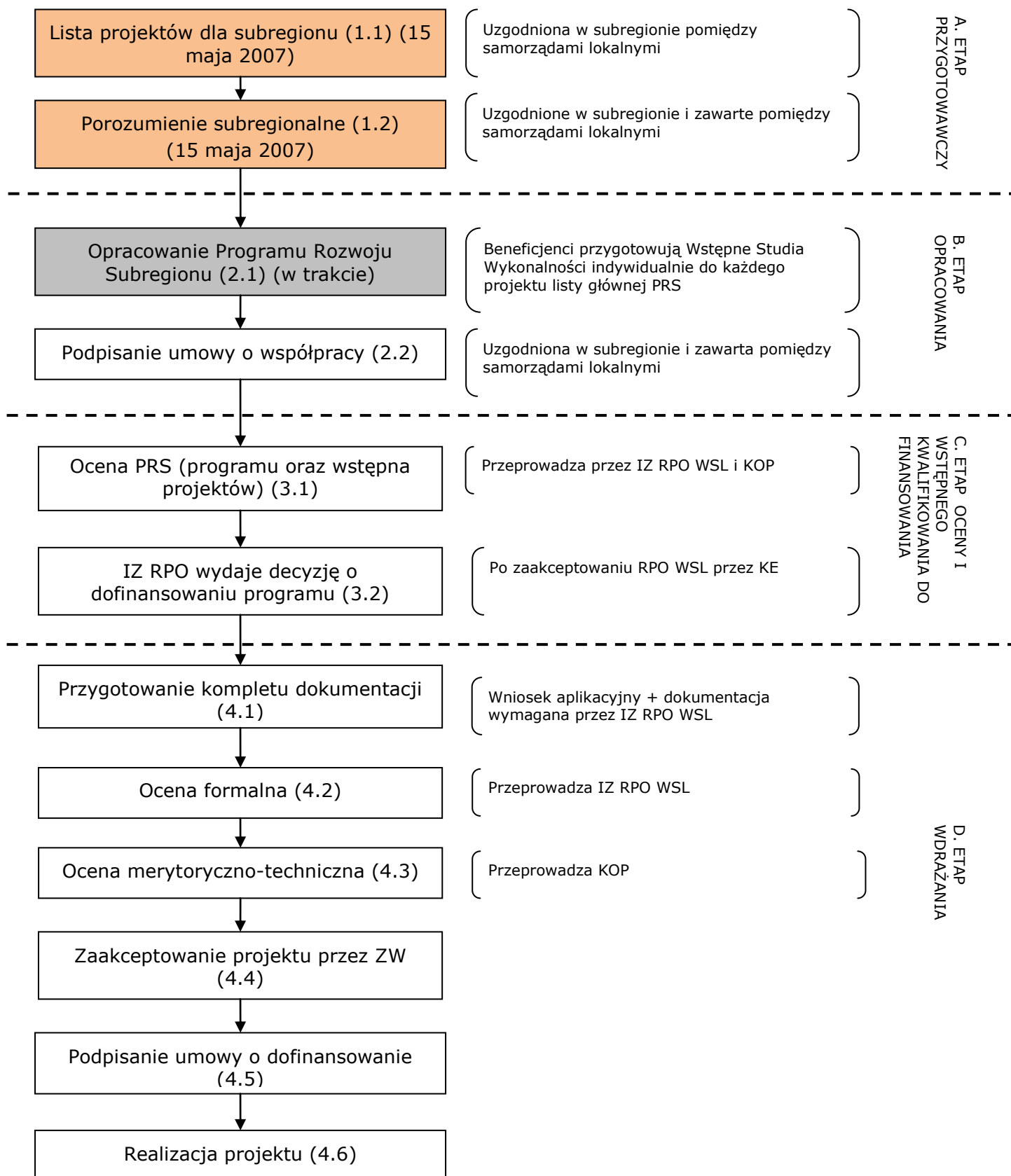
Podstawowym elementem PRS jest uzgodniona lista projektów, które zostaną uznane za szczególnie istotne dla rozwoju danego subregionu i wpłyną na poprawę życia mieszkańców na danym terytorium. Przy założeniu spełnienia kryteriów formalnych i merytorycznych projekty zapisane w ramach zaakceptowanego PRS będą dopuszczone do realizacji z pominięciem procedury konkursowej.

Decyzja IZ RPO WSL o przyznaniu dofinansowania dla PRS jest warunkową deklaracją dofinansowania projektów. Oznacza to, iż jedynie po wypełnieniu wszystkich kryteriów formalnych i merytorycznych projekt uzyska dofinansowanie.

Programy Rozwoju Subregionów opracowywane są w partnerstwie przez jednostki samorządu terytorialnego. Beneficjentami projektów realizowanych w ramach PRS mogą być jednostki samorządu terytorialnego, ich związki, stowarzyszenia oraz jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną⁵.

⁵ Zgodnie z art. 28 wspomnianej ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r. w ramach RPO mogą być realizowane tylko określone typy projektów. Z braku innych możliwości PRS zostały uznane za „projekty systemowe”, co wpływa na ograniczenie katalogu beneficjentów.

Ścieżka przygotowania i realizacji Programów Rozwoju Subregionów

A. Etap przygotowawczy

W tej fazie przygotowania Programu Rozwoju Subregionu, jednostki samorządu terytorialnego uzgadniają listę projektów dla subregionu (1.1) oraz podpisują porozumienie w sprawie realizacji PRS (1.2).

1.1. Lista projektów dla subregionu

Pod pojęciem listy projektów rozumie się uzgodniony przez wszystkich partnerów (sygnatariuszy porozumienia) katalog propozycji projektów⁶ wybranych do realizacji w ramach Programu Rozwoju Subregionu.

Dla każdego proponowanego projektu, który ma być realizowany w ramach PRS należy przygotować fiszkę projektową (załącznik 3). Sumy kwot dofinansowania wszystkich projektów na liście PRS nie mogą przekraczać alokacji przyznanych subregionowi na poszczególne działania i poddziały RPO WSL.

Proponuje się, aby Program Rozwoju Subregionu zawierał listę projektów rezerwowych. Do każdego projektu rezerwowego należy sporządzić fiszkę projektową zgodnie z załącznikiem 3 do Wytucznych. Sumy kwot dofinansowania projektów rezerwowych nie mogą przekraczać alokacji na działania i poddziały przyznanych w ramach PRS.

Projekty rezerwowe mogą zostać przesunięte do realizacji w przypadku zastrzeżeń IZ RPO WSL do projektu/projektów umieszczonych na liście głównej Programu Rozwoju Subregionu po przeprowadzeniu oceny merytorycznej PRS oraz w wyniku powstania oszczędności powstałych w trakcie realizacji projektów programu.

Każdy projekt realizowany w ramach PRS oraz projekt rezerwowy musi zakresem wpisywać się w typy projektów o jednakowej kategorii interwencji jednego działania/poddziałania⁷ określonego w RPO WSL i spełniać wszystkie inne warunki określone dla projektów realizowanych w ramach RPO WSL.

Budżet Programów Rozwoju Subregionów

Decyzją Zarządu Województwa na realizację Programów Rozwoju Subregionów przeznaczono kwotę 985,92 mln PLN⁸. Podziału środków pomiędzy subregiony dokonano zgodnie z algorytmem uwzględniającym liczbę mieszkańców, odwrotność PKB per capita oraz liczbę bezrobotnych⁹. Poszczególne subregiony otrzymały na realizację PRS środki w wysokości:

- centralny - 405,64 mln PLN,
- południowy - 154,84 mln PLN,
- północny - 191,16 mln PLN,
- zachodni - 234,28 mln PLN.

Ponadto, dla każdego subregionu opracowany został podział alokacji pomiędzy poszczególne priorytety, działania i poddziały. Podział ten musi być respektowany przy tworzeniu listy projektów subregionalnych.

⁶ Projekt rozumiany jest jako ekonomicznie niepodzielna seria prac odpowiadająca ściśle określonej funkcji technicznej z jasno określonymi celami. Wskazane jest by przy wyborze projektów do PRS priorytetowo traktować te stosunkowo duże, o charakterze ponadlokalnym i co do których można wprost wykazać istotne znaczenie dla rozwoju subregionu.

⁷ Dopuszcza się możliwość łączenia kategorii interwencji w ramach niektórych typów projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, transportu, społeczeństwa informacyjnego, środowiska i kultury zgodnie z zapisami Uszczegółowienia RPO WSL.

⁸ 246,48 mln EUR przeliczone po kursie 1 EUR = 4 PLN.

⁹ Zgodnie z algorytmem podzielono pomiędzy subregiony kwotę 598 mln EUR, która następnie została rozdysponowana pomiędzy projekty Indykatywnego Planu Inwestycyjnego oraz Programy Rozwoju Subregionów.

Dopuszcza się możliwość porozumienia subregionów w zakresie wymiany w ramach środków finansowych dostępnych w poszczególnych priorytetach, działaniach i poddziałaniach. Wówczas, po złożeniu pisemnej prośby o zmianę zakresu alokacji sygnowanej przez przedstawicieli danych subregionów, IZ RPO WSL dokonuje korekty tabeli finansowej Programów Rozwoju Subregionów. Proces ten musi zakończyć się przed złożeniem PRS do oceny formalnej (4.2).

W wyniku porozumień subregionów nie może ulec zmianie ogólna alokacja PRS na priorytety, działania, poddziałania oraz ogólna alokacja poszczególnych subregionów.

Tabela finansowa Programów Rozwoju Subregionów

w PLN					
Działanie	Alokacja na PRS	Centralny	Południowy	Północny	Zachodni
Działanie 2.1. Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego	200 000 000	141 200 000	8 320 000	22 840 000	27 640 000
Działanie 2.2. Rozwój elektronicznych usług publicznych	140 000 000	94 480 000	8 000 000	18 200 000	19 320 000
Poddziałanie 3.2.2. Infrastruktura okołoturystyczna/ podmioty publiczne	42 480 000	29 360 000	0	6 360 000	6 760 000
Działanie 4.1. Infrastruktura kultury	40 000 000	24 000 000	5 280 000	5 200 000	5 520 000
Działanie 5.1. Gospodarka wodno-ściekowa	28 000 000	16 800 000	0	0	11 200 000
Działanie 5.2. Gospodarka odpadami	89 280 000	61 600 000	0	8 000 000	19 680 000
Działanie 5.3. Czyste powietrze i odnawialne źródła energii	52 000 000	31 120 000	7 000 000	6 760 000	7 120 000
Działanie 6.1. Wzmacnianie regionalnych ośrodków wzrostu	90 720 000	0	29 880 000	29 520 000	31 320 000
Poddziałanie 6.2.1. Rewitalizacja -duże miasta	18 440 000	7 080 000	0	5 520 000	5 840 000
Poddziałanie 6.2.2. Rewitalizacja – małe miasta	80 000 000	0	26 320 000	26 040 000	27 640 000
Poddziałanie 7.1.1. Modernizacja i rozbudowa kluczowych elementów sieci drogowej	45 000 000	0	0	35 000 000	10 000 000
Poddziałanie 7.1.2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury uzupełniającej kluczową sieć drogową	160 000 000	0	70 040 000	27 720 000	62 240 000
Suma	985 920 000	405 640 000	154 840 000	191 160 000	234 280 000

Konsultacje

Zgodnie z regulacjami unijnymi¹⁰ realizacja celów funduszy strukturalnych musi odbywać się z poszanowaniem zasady partnerstwa. W związku z tym, projekty wybrane na listę Programu Rozwoju Subregionu powinny być szeroko konsultowane z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego z terenu danego subregionu.

1.2 Porozumienie subregionalne

Porozumienie stanowi element formalizujący uzgodnienia dotyczące listy projektów dla subregionu, zasad współpracy i organizacji subregionalnego procesu uzgadniania i przygotowania Programu. Elementami składowymi porozumienia powinny być:

1. Cel i przedmiot porozumienia

Celem porozumienia jest wspólne przygotowanie i złożenie do dofinansowania Programu Rozwoju Subregionu w Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013.

Przedmiotem wspólnego działania partnerów jest realizacja powyższego celu, w szczególności:

- a. Określenie trybu i harmonogramu prac nad przygotowaniem Programu Rozwoju Subregionu;
- b. Przygotowanie listy projektów realizowanych w ramach Programu Rozwoju Subregionu;
- c. Przygotowanie fiszek projektów realizowanych w ramach Programu Rozwoju Subregionu będących załącznikiem porozumienia;
- d. Określenie danych finansowych dotyczących Programu Rozwoju Subregionu

2. Zasady współpracy

Do naczelných zasad przygotowania Programów Rozwoju Subregionów powinny należeć współpraca (partnerstwo) i konsensus. Zasada partnerstwa została opisana w art. 11 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999.

Partnerstwo realizowane jest z pełnym poszanowaniem odpowiednich kompetencji instytucjonalnych, prawnych i finansowych każdej kategorii partnerów.

Konsensus subregionalny powinien być potwierdzony przez podpisanie porozumienia o przygotowaniu Programu Rozwoju Subregionu przez przedstawicieli co najmniej 75% jednostek samorządu terytorialnego, reprezentujących 75% ludności danego subregionu¹¹.

3. Prawa i obowiązki stron

Strony zobowiązane są do współpracy oraz dostarczenia niezbędnych informacji w zakresie przygotowania i uzgadniania Programu Rozwoju Subregionu oraz indywidualnego przygotowania fiszek projektowych. Stronami porozumienia są jednostki samorządu terytorialnego.

¹⁰ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 roku ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności i uchylające Rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz.U. UE L 210 z 31.07.2006 r., str. 25-78, art. 11).

¹¹ Mając na uwadze, iż powiaty i gminy reprezentują tych samych mieszkańców i ich suma stanowiłaby więcej niż 100% ludności subregionu, ustala się, że przy sprawdzaniu 75% reprezentacji mieszkańców ludność gmin i powiatów będzie dzielona przez 2. Reguła ta nie dotyczy miast na prawach powiatu, których mieszkańcy są liczeni w całości. Reprezentacja mieszkańców będzie liczona w odniesieniu do wskaźnika ludności według faktycznego miejsca zamieszkania, z 31 XII 2005.

4. System nadzoru nad realizacją porozumienia

Istnieje dowolność w zakresie formy nadzoru nad realizacją postanowień porozumienia. Strony porozumienia mogą powołać reprezentację subregionu oraz zespół roboczy do opracowania Programu Rozwoju Subregionu. Reprezentację subregionu wobec IZ RPO WSL powinno stanowić przedstawicielstwo 3 – 5 osób.

Projekt porozumienia o przygotowaniu Programu Rozwoju Subregionu stanowi załącznik nr 4 niniejszych Wytycznych.

Po podpisaniu porozumienia jednostki samorządu terytorialnego przekazują oryginały lub kopie potwierdzone za zgodność z oryginałem porozumienia oraz fiszek projektowych Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego najpóźniej z dniem 15 maja 2007 r. (w wersji papierowej oraz elektronicznej).

B. Etap opracowania

2.1. Opracowanie Programu Rozwoju Subregionu

Na tym etapie Instytucja Zarządzająca RPO WSL we współpracy z przedstawicielami subregionu dokonuje oceny formalno - technicznej złożonej listy projektów oraz fiszek projektowych pod kątem ich zgodności z RPO WSL i innymi dokumentami programowymi.

W trakcie prac nad przygotowaniem Programu Rozwoju Subregionu możliwe jest dokonanie zmian na liście projektów złożonych w etapie przygotowawczym, jednakże każda zmiana wymaga zgody IZ RPO WSL.

Zespół przygotowujący Program Rozwoju Subregionu zobowiązany jest opracować kompletny dokument PRS, na który powinny się składać następujące elementy:

1. *Diagnoza subregionu*¹²

Diagnoza powinna składać się z krótkiej części ogólnej – opisu sytuacji społeczno-gospodarczej subregionu z elementami wyróżniającymi na tle Województwa i kraju oraz pogłębionej analizy problemowej obszarów, w których będzie realizowany PRS (obszarów, w ramach których alokowane są środki finansowe). Zwieńczenie analizy powinien stanowić katalog kluczowych barier rozwoju zidentyfikowanych w poszczególnych obszarach, jak i potencjalnych szans, których wykorzystanie wymaga działania.

2. *Strategia rozwoju subregionu*

W strukturze strategii powinien znajdować się cel główny/strategiczny działań rozwojowych podejmowanych w subregionie oraz wynikające z niego cele szczegółowe realizowane w poszczególnych obszarach podlegających wsparciu w ramach PRS wraz z uzasadnieniem i prezentacją wzajemnych powiązań. Cele należy skwantyfikować za pomocą odpowiednich wskaźników. Cele PRS powinny być zgodne z celami i kierunkami zawartymi w strategii rozwoju województwa.

3. *Lista główna projektów PRS*

Uzgodniony katalog projektów¹³ wybranych do realizacji winien być zaprezentowany w formie tabelarycznej (załącznik 5) i zawierać: tytuł i beneficjenta projektu, uzasadnienie wyboru projektu w kontekście celów PRS (z jednoznacznym przyporządkowaniem celu, do realizacji którego projekt bezpośrednio się przyczynia), opis powiązań z pozostałymi projektami realizowanymi w ramach PRS, jeżeli występują (poza nazwą projektu/ projektów komplementarnych, należy przedstawić krótko

¹² Diagnoza powinna zawierać się na ok. 3 stronach.

¹³ patrz przypis 5., s. 19.

charakter powiązania), wysokość dofinansowania, działanie/poddziałanie RPO WSL, w ramach którego projekt będzie finansowany¹⁴.

Dla każdego proponowanego projektu, który ma być realizowany w ramach PRS należy przygotować fiszkę projektową (załącznik 3) i Wstępne Studium Wykonalności (załącznik 7) lub Studium Wykonalności. Ponadto, należy sporządzić zbiorcze zestawienie projektów zgodnie z załącznikiem 9 niniejszych Wytycznych. Powyższe dokumenty powinny zostać załączone do Umowy o współpracy w sprawie realizacji PRS.

W szczególnych przypadkach istnieje możliwość odstępstwa od konieczności składania Wstępnego Studium Wykonalności/Studium Wykonalności. Aby beneficjent mógł wnioskować do IZ RPO WSL o odstąpienie od wymogu składania WSW/SW, musi spełniać następujące warunki.

1. Przesięwzięcie jest realizowane w partnerstwie
2. Przedsięwzięcie jest objęte pomocą publiczną
3. Przedsięwzięcie wykazuje szczególne skomplikowanie techniczne inwestycji
4. Przedsięwzięcie wymaga opracowania specyficznych analiz / opracowań

Decyzja w przedmiotowej sprawie zostaje podjęta po przedłożeniu oficjalnego wniosku o odstąpienie od konieczności przygotowania WSW/SW, wraz z pełnym uzasadnieniem i wykazaniem wystąpienia łącznie czterech podanych wyżej warunków.

Wówczas beneficjenci zobowiązani są przygotować jedynie fiszki projektu. Studium Wykonalności wymagane jest na etapie wdrażania PRS podczas pełnej oceny formalnej i merytorycznej – technicznej wniosku o dofinansowanie.

4. Plan finansowy – zgodny z planem finansowym RPO WSL

Plan finansowy winien prezentować zobowiązania finansowe w ramach PRS w podziale na lata, działania i źródła finansowania. Powinny się tutaj znaleźć następujące tabele:

- Tabela zobowiązań finansowych dla Programu Rozwoju Subregionu w podziale na lata i działania/poddziałania (załącznik 6)
- Tabela płatności dla Programu Rozwoju Subregionu w podziale na lata i działania/poddziałania (załącznik 6)
- Tabela finansowa dla Programu Rozwoju Subregionu przedstawiająca kwotę całkowitych środków finansowych stanowiących wkład Wspólnoty i wkłady krajowe oraz wskaźniki wkładu funduszy w podziale na działania/poddziałania (załącznik 6).

5. Szczegółowy system zarządzania

Opis systemu zarządzania powinien wskazywać wszystkie instytucje zaangażowane w proces zarządzania i precyzować ich zadania. W szczególności należy opisać:

1. System wyboru projektów – czy projekty są uzgadniane czy wybierane w drodze konkursu, kto dokonuje ewentualnej oceny i na podstawie jakich kryteriów,
2. Wdrażanie programu – kto jest odpowiedzialny za przekazanie projektów IZ RPO WSL. Krótki opis procedury wstępnej oceny formalnej i merytorycznej oraz pozostałych etapów postępowania, któremu będą podlegały projekty przed przyznaniem dofinansowania zgodnie z zapisami RPO WSL.

¹⁴ Każdy projekt musi być realizowany w ramach jednej kategorii interwencji, zakresem wpisywać się w typy projektów jednego działania/poddziałania określonego w RPO WSL i spełniać wszystkie inne warunki określone dla projektów realizowanych w ramach RPO WSL. Dopuszcza się możliwość łączenia kategorii interwencji w ramach niektórych typów projektów z zakresu gospodarki wodno - ściekowej, transportu, społeczeństwa informacyjnego, środowiska i kultury zgodnie z zapisami Uszczegółowienia RPO WSL. Lista działań, w ramach których można realizować projekty w PRS oraz kwoty dostępnych środków są określone w punkcie 1.1.

3. System monitoringu – opis instytucji zaangażowanych w proces monitoringu oraz procedur gromadzenia danych (m.in. lista wskaźników źródła, częstotliwość), zgodnie z Wytycznymi do monitoringu i sprawozdawczości Programów Rozwoju Subregionów przygotowanymi przez IZ RPO WSL.

6. Informacja o przeprowadzonych konsultacjach społecznych (art. 11 Rozporządzenia Rady 1083/2006)

Rozdział poświęcony partnerstwu na etapie programowania powinien zawierać informacje o przebiegu konsultacji społecznych Programu Rozwoju Subregionu. Należy opisać ten proces, w szczególności zamieścić informacje o reprezentowanych partnerach społecznych i gospodarczych. Rozdział musi zawierać główne wnioski z przeprowadzonych konsultacji, wskazywać zmiany, wprowadzone w dokumencie, wynikające ze zgłaszanych w trakcie konsultacji uwag i sugestii partnerów.

7. Załącznik – lista projektów rezerwowych

Załącznikiem programu jest lista projektów rezerwowych (załącznik 5). Dla każdego proponowanego projektu rezerwowego należy przygotować fiskę projektową (załącznik 3). Ponadto, należy sporządzić zbiorcze zestawienie projektów rezerwowych zgodnie z załącznikiem 9 Wytycznych, które powinno zostać załączone do Umowy o współpracy w sprawie realizacji PRS. Sumy kwot dofinansowania projektów rezerwowych nie mogą przekraczać alokacji na działania i poddziałania przyznanych w ramach PRS

Każdy projekt rezerwowi musi zakresem wpisywać się w typy projektów o jednakowej kategorii interwencji jednego działania/poddziałania¹⁵ określonego w RPO WSL i spełniać wszystkie inne warunki określone dla projektów realizowanych w ramach RPO WSL.

Projekty rezerwowe mogą zostać przesunięte do realizacji w przypadku zastrzeżeń IZ RPO WSL do projektu/projektów umieszczonych na liście głównej Programu Rozwoju Subregionu po przeprowadzeniu oceny merytorycznej PRS oraz w wyniku powstania oszczędności w trakcie realizacji projektów programu.

Projekty zamieszczone na liście rezerwowej będą mogły aplikować o środki w ramach procedury konkursowej RPO WSL.

W przypadku, gdy projekt z listy rezerwowej otrzyma dofinansowanie w ramach ścieżki konkursowej RPO WSL lub z innych źródeł, beneficjent jest zobowiązany niezwłocznie poinformować o tym IZ RPO WSL.

Lista projektów rezerwowych jest listą zamkniętą, nie przewiduje się aktualizowania listy podczas realizacji PRS.

Spotkania

W okresie opracowania Programu Rozwoju Subregionu i przebiegającej równolegle oceny złożonej listy projektów będą przeprowadzane spotkania przedstawicieli IZ RPO WSL z przedstawicielami subregionów. Spotkania będą zwoływane z inicjatywy, w miejscu i terminach ustalonych przez IZ RPO WSL, także na uzasadniony wniosek przedstawicieli subregionu, nie rzadziej niż raz na 2 miesiące. Celem spotkań będzie przekazywanie zastrzeżeń/ wniosków z oceny listy projektów oraz przedyskutowanie sposobu ich uwzględnienia, a także uzyskanie informacji odnośnie prac nad dokumentem PRS. Dokonane ustalenia będą formułowane w postaci notatek ze spotkania.

Na całym etapie opracowania PRS możliwe są również nieformalne, robocze spotkania autorów i beneficjentów PRS z przedstawicielami IZ RPO WSL, celem poprawy zapisów PRS.

¹⁵ Dopuszcza się możliwość łączenia kategorii interwencji w ramach niektórych typów projektów z zakresu gospodarki wodno- ściekowej, transportu, społeczeństwa informacyjnego, środowiska i kultury zgodnie z zapisami Uszczegółowienia RPO.

Konsultacje

Zgodnie z regulacjami unijnymi¹⁶ realizacja celów funduszy strukturalnych musi odbywać się z poszanowaniem zasady partnerstwa. W związku z tym, mimo iż projekty w ramach PRS będą realizowane jedynie przez jednostki samorządu terytorialnego pożądanym jest, aby propozycje projektów były konsultowane w szerszym gronie partnerów społecznych i gospodarczych z danego subregionu.

2.2 Podpisanie umowy o współpracy

W momencie składania Programu Rozwoju Subregionu do akceptacji¹⁷ konieczne jest sformalizowanie zapisów programu w postaci postanowień umowy o współpracy w ramach Programu Rozwoju Subregionu. Elementami składowymi umowy muszą być:

1. Przedmiot i cel umowy

Przedmiotem umowy jest zrealizowanie wspólnego programu pod nazwą Program Rozwoju Subregionu. W tym miejscu należy określić cel główny oraz cele szczegółowe PRS. Ponadto, należy wymienić elementy przygotowanego programu.

Dokument Programu Rozwoju Subregionu powinien stanowić załącznik do niniejszej umowy. Ponadto załącznikiem do umowy są fiszki projektów (załącznik 3) oraz Wstępne Studia Wykonalności (załącznik 7)/ Studia Wykonalności projektów z listy głównej PRS, fiszki projektów rezerwowych (załącznik 3) oraz zbiorcze zestawienie projektów (załącznik 9).

Do umowy o współpracy w sprawie realizacji PRS należy także załączyć oświadczenia beneficjentów/liderów projektów stanowiące o tym, iż zapoznali się z Wytycznymi do procedury Projektów Kluczowych oraz Programów Rozwoju Subregionów, w szczególności z zagadnieniami dotyczącymi analizy finansowej w tym luki w finansowaniu oraz z zagadnieniami dotyczącymi pomocy publicznej (załącznik 10).

Załącznikiem do umowy o współpracy w sprawie realizacji PRS, powinny być umowy/porozumienia projektów partnerskich. W przypadku, gdy odpowiednie umowy/porozumienia nie zostały zawarte, będą one dostarczane wraz z wnioskiem aplikacyjnym i dokumentacją projektową.

2. Zasady współpracy

Do naczelných zasad realizacji Programu Rozwoju Subregionu powinny należeć: współpraca (partnerstwo) i konsensus. Zasada partnerstwa została opisana w art. 11 rozporządzenia Rady 1083/2006.

Partnerstwo realizowane jest z pełnym poszanowaniem odpowiednich kompetencji instytucjonalnych, prawnych i finansowych każdej kategorii partnerów. Partnerstwo obejmuje realizację, monitorowanie i ocenę Programu Rozwoju Subregionu.

Wyrazem osiągnięcia konsensusu będzie podpisanie umowy o współpracy w ramach Programu Rozwoju Subregionu.

3. Prawa i obowiązki stron

Stronami umowy mogą być jednostki samorządu terytorialnego. Strony zobowiązane są do współpracy w zakresie realizacji Programu Rozwoju Subregionu.

¹⁶ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 roku ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności i uchylające Rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz.U. UE L 210 z 31.07.2006 r., str. 25-78, art. 11).

¹⁷ Ostateczny termin złożenia Programów Rozwoju Subregionów ustala Zarząd Województwa Śląskiego.

Każdy projekt realizowany w ramach PRS jest rozliczany indywidualnie, a umowy o dofinansowanie projektów beneficjenci podpisują bezpośrednio z IZ RPO WSL.

W przypadku projektów realizowanych w partnerstwie umowa o dofinansowanie podpisywana jest z liderem projektu, który zobowiązany jest za realizację przedsięwzięcia, w tym kwestie finansowe.

Strony umowy zobowiązują się dostarczać niezbędnych informacji monitoringowych projektów oraz raporty monitoringowe.

4. System nadzoru nad realizacją umowy

Istnieje dowolność w zakresie formy nadzoru nad realizacją postanowień umowy. Strony mogą powołać reprezentację subregionu (3 – 5 osób), które będzie stanowić przedstawicielstwo wobec IZ RPO WSL.

Istotne jest, aby umowa została podpisana przez co najmniej 75% jednostek samorządu terytorialnego, reprezentujących 75% ludności danego subregionu¹⁸.

Po podpisaniu umowy o współpracy jednostki samorządu terytorialnego są zobowiązane przekazać Program Rozwoju Subregionu, oryginały lub kopie potwierdzone za zgodność z oryginałem umowy o współpracy, fiszek projektowych, Wstępnych Studiów Wykonalności/Studiów Wykonalności i wymaganych załączników (w wersji papierowej oraz elektronicznej) do IZ RPO WSL w wyznaczonym terminie.

Projekt umowy o współpracy w ramach Programu Rozwoju Subregionu stanowi załącznik 8 do niniejszych Wytycznych.

C. Etap oceny i kwalifikowania do finansowania

3.1. Ocena Programu Rozwoju Subregionu

Po złożeniu Programu Rozwoju Subregionu rozpoczyna się jego ocena. Ocena przebiega dwutorowo, składa się z:

- Oceny formalnej i merytorycznej programu,
- Wstępnej oceny projektów.

Ocena formalna i merytoryczna programu

Ocena formalna polegać będzie na sprawdzeniu, czy Program Rozwoju Subregionu zawiera wszystkie niezbędne elementy i wymaganą dokumentację, zgodnie z niniejszymi Wytycznymi. Sprawdzenie poprawności PRS pod względem formalnym dokonywane jest w oparciu o kryteria zaopiniowane przez KM RPO WSL.

Po uzyskaniu oceny pozytywnej, PRS poddany zostanie ocenie merytorycznej.

W przypadku decyzji negatywnej, IZ RPO WSL przekazuje tę informację przedstawicielom subregionu wraz z prośbą o poprawę elementów, które stały się przyczyną niedopuszczenia. Po przedłożeniu kolejnej wersji Programu rozwoju Subregionu, procedura wszczynana jest od początku.

Podczas oceny merytorycznej PRS przeprowadzana jest analiza poprawności poszczególnych jego elementów – przede wszystkim spełnienia wymogów określonych w Wytycznych do procedury Projektów Kluczowych oraz Programów Rozwoju Subregionów w ramach RPO WSL, wewnętrznej spójności pomiędzy poszczególnymi elementami PRS oraz wykonalności i zgodności PRS z regionalnymi dokumentami programowymi (Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego, Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2007-2013, Uszczegółowieniem RPO WSL).

¹⁸ Patrz przypis nr 10, s.21

Po uzyskaniu oceny pozytywnej, rozpoczyna się wstępna ocena projektów.

W przypadku decyzji negatywnej, IZ RPO WSL przekazuje tę informację przedstawicielom subregionu wraz z prośbą o poprawę wskazanych elementów. Po przedłożeniu kolejnej wersji PRS, procedura wszczynana jest od początku.

Ocena formalna i merytoryczna PRS dokonywana jest przez pracowników IZ RPO WSL.

Wstępna ocena projektów

Podczas oceny formalnej weryfikowana jest wstępna kwalifikowalność projektów. Ponadto, sprawdzane jest czy złożona dokumentacja (fiszki projektowe, WSW/SW) posiada wszystkie wymagane elementy zgodnie z wymaganiami IZ RPO WSL.

W przypadku stwierdzenia uchybień, IZ RPO WSL zwraca się do przedstawicieli subregionu z prośbą o uwzględnienie uwag odnośnie błędów formalnych możliwych do poprawy.

Po uzupełnieniu dokumentacji i wprowadzeniu korekt, projekty podlegają ponownej ocenie formalnej.

W przypadku, gdy dokumentacja projektów spełnia wszystkie kryteria formalne projekty przekazywane są do wstępnej oceny merytoryczno-technicznej.

Wstępnej ocenie merytoryczno – technicznej podlegają projekty z listy głównej PRS, do których sporządzono fiszki projektowe oraz wstępne studia wykonalności/studia wykonalności.

Do projektów rezerwowych, do których sporządzono wyłącznie fiszki projektowe, wydawana jest krótka opinia nt. projektów, która nie jest równoznaczna ze wstępną oceną merytoryczno – techniczną projektu.

Na tym etapie Reprezentacje Subregionów mają możliwość składania wyjaśnień i uzupełnienia ewentualnych braków. W przypadku zastrzeżeń IZ RPO WSL do projektu/projektów, negatywnej oceny eksperckiej projekt/projekty mogą zostać wykreślone z listy głównej PRS i zastąpione projektem/projektami rezerwowym/rezerwowymi.

3.2 Decyzja o dofinansowaniu Programu Rozwoju Subregionu

Po przeprowadzeniu wstępnej oceny merytorycznej programu (3.1) i zatwierdzeniu RPO WSL przez Komisję Europejską Instytucja Zarządzająca RPO WSL podejmuje decyzję w sprawie zakresu i warunków dofinansowania Programu Rozwoju Subregionu.

Na podstawie wyników oceny PRS Zarząd Województwa Śląskiego podejmuje uchwałę o dofinansowaniu Programu Rozwoju Subregionu. Uchwała oznacza wstępną deklarację dofinansowania projektów, które pozytywnie przeszły wstępną ocenę. W przypadku, gdy część projektów negatywnie przeszła etap wstępnej oceny, w uchwale jest również wskazana niezagospodarowana kwota środków w wysokości dofinansowania projektów, które zostały wykreślone z listy PRS.

Do 1 miesiąca od daty podjęcia uchwały o dofinansowaniu PRS Reprezentacja Subregionu zobligowana jest przedstawić IZ RPO WSL listę projektów rezerwowych, które zastąpią projekty negatywnie ocenione. Po wytypowaniu przez Reprezentację Subregionu projektów rezerwowych Zarząd Województwa przyjmuje aneks do uchwały o dofinansowaniu Programu Rozwoju Subregionu dotyczący zagospodarowania puli środków przez projekty rezerwowe. W przypadku nieotrzymania listy projektów rezerwowych Zarząd Województwa zatwierdza aneks do uchwały o dofinansowaniu Programu Rozwoju Subregionu anulujący niezagospodarowaną pulę środków PRS – środki realokowane są do puli konkursowej RPO WSL.

Po pozytywnym zakończeniu procedury oceny Program Rozwoju Subregionu jest dokumentem ostatecznymi, rozpoczyna się jego wdrożenie.

D. Etap wdrażania

Do obowiązków subregionu należy prowadzenie monitoringu Programu Rozwoju Subregionu zgodnie z Wytycznymi do monitoringu i sprawozdawczości Programów Rozwoju Subregionów (zawierającymi listę wybranych wskaźników monitoringowych dla PRS) będących załącznikiem do niniejszych wytycznych.

W przypadku poważnych opóźnień bądź nieprawidłowości w przygotowaniu lub wdrażaniu projektów IZ RPO WSL może podjąć decyzję o przesunięciu środków przewidzianych na realizację projektów do puli konkursowej RPO WSL.

4.1 Przygotowanie kompletu dokumentacji

Po zatwierdzeniu przez IZ RPO WSL Programu Rozwoju Subregionu, beneficjenci programu przedkładać będą do IZ RPO Województwa Śląskiego wnioski o dofinansowanie oraz komplet niezbędnej dokumentacji projektowej dla poszczególnych inwestycji.

4.2 Ocena formalna

Dokumentacja projektowa w kolejnym etapie zostaje poddana ocenie formalnej przez IZ RPO WSL. Ocena przeprowadzona jest na podstawie kryteriów oceny formalnej określonych w Uszczegółowieniu RPO WSL na lata 2007-2013. Wnioski składane w procedurze PRS są na podstawie tych samych kryteriów, co projekty składane w trybie konkursowym. Na tym etapie możliwe będzie uzupełnianie dokumentacji projektowej, aż do momentu, gdy spełniać ona będzie wszystkie niezbędne wymogi zdefiniowane przez IZ RPO WSL.

Jednym z elementów oceny formalnej jest sprawdzenie, czy wnioskodawca poprawnie zweryfikował czy jego inwestycja objęta jest zasadami pomocy publicznej. W przypadku, gdy wnioskodawca bezzasadnie uznał, że projekt nie jest objęty pomocą publiczną i wnioskuje o większe niż możliwe w tym przypadku 40% dofinansowanie, kwestia ta uznawana jest za błąd formalny wymagający korekty. Beneficjent zobowiązany jest zatem nie tylko do poprawy wniosku aplikacyjnego, ale przede wszystkim do zapewnienia proporcjonalnie zwiększonego wkładu własnego do projektu.

W sytuacji, gdy beneficjent w okresie ustalonym przez IZ RPO WSL nie będzie mógł wykazać posiadania zabezpieczenia wymaganej kwoty, projekt taki nie będzie mógł uzyskać wsparcia w ramach PRS i zostanie usunięty z listy projektów. Zabezpieczone wcześniej na ten projekt środki będą uznane za niewykorzystane z winy wnioskodawcy i zostaną przeniesione do puli konkursowej.

W sytuacji, gdy beneficjent zabezpieczy wkład własny, niezagospodarowane środki, powstałe na skutek obniżenia dofinansowania projektu będą traktowane jako oszczędności w ramach Programu Rozwoju Subregionu.

Ocenie formalnej podlegać będzie również to czy beneficjent właściwie określił poziom dofinansowania dla projektów nie objętych pomocą publiczną. Każda inwestycja musi być zweryfikowana pod kątem konieczności przeprowadzenia analizy finansowej przy zastosowaniu obliczenia luki w finansowaniu¹⁹. Gdy beneficjent nie przeprowadził analizy w przypadku inwestycji jej wymagającej lub przeprowadził ją niewłaściwie, a co za tym idzie błędnie określił możliwy wnioskowany poziom dofinansowania, kwestia ta uznana jest za błąd wymagający korekty. Beneficjent zobowiązany jest zatem nie tylko do poprawy wniosku aplikacyjnego i poprawy/uzupełnienia załącznika, w ramach którego

¹⁹ Ocenie formalnej podlega jedynie weryfikacja czy dokonano stosownych obliczeń przy wykorzystaniu właściwych wzorów. Ocenie formalnej nie podlega natomiast weryfikacja prawidłowości dokonanych obliczeń, na które wpływ mają przyjęte dane wejściowe – ocena przejętych danych wejściowych jest przedmiotem oceny merytorycznej

przedstawiona powinna być analiza finansowa, ale przede wszystkim do zapewnienia proporcjonalnie zwiększonego wkładu własnego do projektu. W sytuacji, gdy beneficjent w okresie ustalonym przez IZ RPO WSL nie będzie mógł wykazać posiadania zabezpieczenia wymaganej kwoty, projekt taki nie będzie mógł uzyskać wsparcia i zostanie usunięty z listy projektów. Zabezpieczone wcześniej na ten projekt środki będą uznane za niewykorzystane z winy wnioskodawcy i zostaną przeniesione do puli konkursowej.

W sytuacji, gdy beneficjent zabezpieczy wkład własny, niezagospodarowane środki, powstałe na skutek obniżenia dofinansowania projektu będą traktowane jako oszczędności w ramach Programu Rozwoju Subregionu.

4.3 Ocena merytoryczno-techniczna

Kolejnym etapem jest ocena merytoryczno - techniczna dokonywana przez Komisję Oceny Projektów - ekspertów specjalizujących się w danej dziedzinie. Również na tym etapie przewiduje się rekomendacje ekspertów co do niezbędnych zmian.

4.4 Zaakceptowanie projektu przez IZ RPO WSL

Po pozytywnej weryfikacji merytoryczno-technicznej dokumentacji projektowej, IZ RPO WSL podejmuje decyzję o przyznaniu dofinansowania.

4.5 Podpisanie umowy o dofinansowanie

Po otrzymaniu decyzji, beneficjenci mogą podpisać umowę o dofinansowanie, pod warunkiem, iż zostały dostarczone wszystkie niezbędne dokumenty i pozwolenia (np. pozwolenie na budowę, na wejście w teren). Wyjątkiem w zakresie konieczności dostarczania pozwoleń są projekty planowane do realizacji w formule zaprojektuj i wybuduj. Wzór umowy o dofinansowanie będzie stanowił załącznik do Uszczegółowienia RPO WSL.

4.6 Realizacja projektu

Po podpisaniu umowy o dofinansowanie następuje realizacja projektu zgodnie z zasadami Uszczegółowienia RPO WSL.

Harmonogram przygotowania i wdrożenia Programów Rozwoju Subregionów

Faza przygotowania, wdrażania PRS			Termin ostateczny
Etap przygotowawczy			15 maja 2007
Etap opracowania			29 lutego 2008
Etap oceny i kwalifikowania do dofinansowania			31 maja 2008
	Projekty z listy głównej PRS i rezerwowe	Zagospodarowanie oszczędności (I)	Zagospodarowanie oszczędności (II)
Etap wdrażania:			
a) przygotowanie projektów przez beneficjentów PRS,	do 31 grudnia 2009	do 31 grudnia 2011	do 31 grudnia 2012
b) ocena formalna i merytoryczna poszczególnych projektów,	do 30 czerwca 2010	do 31 marca 2012	do 31 marca 2014
c) przyjęcie uchwały o dofinansowanie projektu przez Zarząd Województwa,	do 30 września 2010		
d) podpisanie umowy o dofinansowanie projektu,	do 31 grudnia 2010	do 30 czerwca 2012	do 30 czerwca 2014
e) realizacja projektów,	do 31 grudnia 2013	do 31 grudnia 2015	do 31 grudnia 2015
f) zagospodarowanie oszczędności poprzetargowych i kwot niewykorzystanych w ramach alokacji na poszczególne PRS	do 30 czerwca 2014	do 30 czerwca 2014	-----

Załączniki

Załącznik nr 1 – a) Wzór fiszki zgłoszenia projektu kluczowego, b) ankieta dla projektu kluczowego, c) ankieta dla zadań projektu kluczowego

Załącznik nr 2 – Wzór Wstępnego Studium Wykonalności projektu kluczowego

Załącznik nr 3 – Wzór fiszki projektu subregionalnego

Załącznik nr 4 – Projekt porozumienia o przygotowaniu Programu Rozwoju Subregionu

Załącznik nr 5 – Wzór listy projektów Programu Rozwoju Subregionu

Załącznik nr 6 – Wzory tabel finansowych Programu Rozwoju Subregionu

Załącznik nr 7 – a) Wytyczne do Wstępnego Studium Wykonalności dla projektu subregionalnego, b) formularz do WSW dla PRS, c) tabele finansowe do WSW

Załącznik nr 8 – Projekt umowy o współpracy w ramach realizacji PRS

Załącznik nr 9 – Wzór zestawienia projektów z listy głównej PRS i rezerwowych

Załącznik nr 10 – Oświadczenie odnośnie zapoznania się z Wytycznymi do procedury Projektów Kluczowych oraz Programów Rozwoju Subregionów.

Załącznik nr 11 – Harmonogram płatności w rozbiciu na lata dla projektów kluczowych

Załącznik nr 12 - Wytyczne do monitoringu i sprawozdawczości

Załącznik nr 13 - Strategiczne kryteria wyboru Projektów Kluczowych

Załącznik nr 14 - Kryteria oceny Programów Rozwoju Subregionów